

Sygn. akt V KK 177/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Patrycja Kotlarska

w sprawie **W. R.**

ukaranego z art. 119 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 25 maja 2021 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich, na korzyść,

od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z 4 listopada 2020 r., sygn. akt VII Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 8 lipca 2019 r., sygn. akt II K (...),

uchyla wyrok Sądu Okręgowego w O. w zaskarżonej części, tj. w zakresie w jakim utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G. odnośnie czynu przypisanego w punkcie V oraz ten wyrok w jego punkcie V i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. co do przypisanego W. R. wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. postępowanie umarza, obciążając Skarb Państwa kosztami procesu w sprawie w tej części.

UZASADNIENIE

W. R. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 4 marca 2016 r. około godziny 20:00 w miejscowości K. przy ul. W. w budynku salonu gier wspólnie i w porozumieniu z Ł. Ś. oraz A. W. poprzez wyłamanie zamka zabezpieczającego maszyny do gier włamał się do ich wnętrza, skąd dokonał kradzieży pieniędzy w kwocie 3125 zł, trzech sztuk pojemnika na bilon tzw. Hoppera o wartości 1290 zł oraz trzech sztuk pojemnika na banknoty tzw. Cash box o wartości 2400 zł o łącznej wartości 6815 zł na szkodę D. M., przy czym zarzucanego czynu dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu łącznie co najmniej roku kary pozbawienia wolności będąc uprzednio skazanym w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k. za przestępstwo, za które został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w P. VII Zamiejscowy Wydział Karny w G. z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt VII K (...) na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 5 sierpnia 2013 r. do 3 listopada 2014 r. z zaliczeniem okresu od dnia 31 maja 2011 r. do 1 czerwca 2011 r. tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.;
2. w dniu 15 marca 2016 r. w miejscowości K. ul. R. w sklepie B. działając w warunkach określonych w art. 12 k.k., działając z góry powziętym zamiarem dokonał kradzieży artykułów spożywczych w postaci 3 butelek wódki marki Finlandia, 3 butelek whisky marki Ballantine's, 4 piw marki Okocim Mocne, 1 butelki wina, 4 piw marki Strong, 3 butelek wódki Chrobry, 1 butelki wódki marki Nemiroff o łącznej wartości 477.69 zł na szkodę J., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 5 sierpnia 2013 r. do 3 listopada 2014 r., z zaliczeniem okresu od 31 maja 2011 r. do 1 czerwca 2011 r., kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w P. VII Zamiejscowy Wydział Karny w G. z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt VII K (...) za przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy zastosowaniu art. 64 § 1 k.k. (k. 305 - 307).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 8 lipca 2019 r., sygn. akt II K (...), W. R. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego występki z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności. Ponadto w punkcie V wyroku uznano oskarżonego za winnego popełnienia drugiego z zarzucanych mu czynów - ustalając, że stanowi on wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 119 § 1 k.w. wymierzono W. R. karę 7 dni aresztu, na podstawie art. 46 § 1 k.k., orzeczono wobec oskarżonego i innych solidarny obowiązek naprawiania szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej D. M. kwoty 6815,00 zł. Orzeczenie zawierało również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

W sprawie skazano także Ł. Ś. oraz A. W..

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej m. in. przez obrońcę oskarżonego W. R. Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 4 listopada 2020 r., sygn. akt VII Ka (...), zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że uchylił wobec niego oraz innych oskarżonych rozstrzygnięcie wydane na podstawie art. 46 § 1 k.k. Następnie, odnośnie do czynu przypisanego W. R., a spełniającego znamiona z art. 279 § i k.k., popełnionego wspólnie i w porozumieniu z innymi oskarżonymi ustalił, że oskarżeni wyłamali zamek zabezpieczający tylko jednej maszyny do gier włamując się do jej wnętrza, skąd dokonali kradzieży jedynie pieniędzy w kwocie 450 zł i jednej sztuki pojemnika na banknoty tzw. cash box o wartości 800 zł na szkodę nieustalonego pokrzywdzonego. Wymierzoną oskarżonemu w punkcie IV części dyspozytywnej wyroku karę pozbawienia wolności obniżył do 1 roku i 6 miesięcy. W pozostałej części, w odniesieniu do W. R., Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt III wyroku Sądu *ad quem*), tj. w szczególności w zakresie punktu V, odnośnie przypisanego wykroczenia z art. 119 § 1 k.w.

Kasację od tego wyroku wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżył na korzyść W. R. wyrok Sądu Okręgowego, w zakresie, w jakim Sąd II instancji utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G., co do czynu opisanego w pkt V tego wyroku.

Skarżący zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, to jest art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w. w zw. z art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w., polegające

na zaniechaniu wyjścia poza granice zaskarżenia i podniesione w apelacji obrońcy obwinionego W. R. zarzuty i utrzymaniu w części w mocy zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w G. przypisującego w punkcie V tego wyroku popełnienie wykroczenia - mimo iż doszło do przedawnienia karalności czynu, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w O. w zakresie w jakim utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G. w punkcie V oraz wyrok Sądu Rejonowego w zakresie wykroczenia przypisanego w punkcie V tego rozstrzygnięcia i umorzenie postępowania o ten czyn, na podstawie art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w., z powodu przedawnienia karalności wykroczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest zasadna w stopniu oczywistym, co pozwala na jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu bez udziału stron. Zgodnie z treścią art. 535 § 5 k.p.k. jest to możliwe w odniesieniu do kasacji wniesionych na korzyść oskarżonego (w tym wypadku obwinionego) wówczas, gdy kasacja uwzględniana jest w całości.

W toku kontroli odwoławczej Sąd Okręgowy w O., pomimo obowiązku wynikającego z art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w., nie dostrzegł uchybienia o charakterze bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci przedawnienia orzekania co do jednego z przypisanych czynów (art. 104 § 1 pkt 7 w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w.). Przepis art. 45 § 1 k.w. stanowi natomiast, że karalność wykroczenia ustaje z upływem roku od czasu popełnienia czynu, jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2003 r., I KZP 9/03, OSNKW 2003, z. 11-12, poz. 92). W rozpoznawanej sprawie przypisany W. R. czyn wyczerpujący znamiona wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. został popełniony w dniu 15 marca 2016 r., zaś jego karalność ustała w dniu 15 marca 2019 r., a więc w toku procedowania przed Sądem I instancji, a przed rozpoznaniem apelacji przez Sąd odwoławczy.

W tym stanie rzeczy zaskarżony kasacją, i w zakresie określonym w nadzwyczajnym środku zaskarżenia – wyrok Sądu odwoławczego oraz utrzymany

nim w tym zakresie w mocy wyrok Sądu Rejonowego nie mogły się ostać. Konieczne stało się ich uchylenie, to jest wyeliminowanie z obrotu prawnego tych rozstrzygnięć i umorzenie postępowania - w oparciu o przepis art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. - z uwagi na przedawnienie karalności przypisanego obwinionemu wykroczenia w punkcie V wyroku Sądu *a quo*.

Kosztami postępowania w sprawie, w rozpoznanym zakresie, obciążono Skarb Państwa.

Zasadnym jest na koniec wskazać, że postanowieniem z dnia 29 stycznia 2021 r. Sąd Rejonowy w G., sygn. akt II K (...), na podstawie art. 9 § 3 k.k.w. wstrzymał wykonalność pkt. V wyroku tego Sądu z dnia 8 lipca 2019 r. w zakresie przypisanego W. R. wykroczenia z art. 119 §1 k.w. (tom IV, k. 633), tj. odnośnie czynu będącego przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym w wyniku rozpoznania opisanego na wstępie nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Nie zachodziła, w związku z powyższym, konieczność odwoływania się do regulacji zawartej w przepisie art. 538 § 1 k.p.k.